

4 SEM TDC RD G 1

R.D. (17, 18, 19)

2017 Comp (17, 18, 19)

(May) Almid (17, 18, 19)

Beng - (17, 18, 19)

RURAL DEVELOPMENT

(General)

Course : 401

Full Marks : 70

Pass Marks : 28/21

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

1. তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা/শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি
উলিওৱা : 1×5=5

Answer the following questions/Choose the
correct answer :

(a) MGNREGA-ব সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

What is the full form of MGNREGA?

(b) IRDP-ব এটা উদ্দেশ্য লিখা।

State one objective of IRDP.

(c) কোন চনত জৱাহৰ ৰোজগাৰ যোজনা আৰম্ভ হৈছিল ?

In which year Jawahar Rozgar Yojana
was started?

(i) 1988

(ii) 1989

(iii) 1990

(iv) 1991

(d) কোন চনত ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য স্বাস্থ্য মিছন আৰম্ভ হৈছিল ?
In which year National Rural Health Mission was started?

(i) 2004

(ii) 2005

(iii) 2006

(iv) 2007

(e) কোনখন পাঁচ-বছৰীয়া পৰিকল্পনাকালত স্বৰ্ণজয়ন্তী গ্ৰাম
স্বৰোজ্জগাৰ যোজনা প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল ?

In which Five-Year Plan, the Swarna Jayanti Gram Swarojgar Yojana was introduced?

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা
(প্ৰতিটো 100 শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on any *four* of the following
(within 100 words each) :

(a) স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান

Swachh Bharat Abhiyan

(b) ভাৰতবৰ্ষৰ গ্ৰাম্য জনসংখ্যা

Rural Population in India

(c) গ্ৰাম্য ঋণগ্ৰস্ততা

Rural Indebtedness

(d) ভাৰতবৰ্ষত সামাজিক বনানীকৰণ

Social Forestry in India

(e) গ্ৰামোন্নয়নত তথ্য-প্ৰযুক্তিৰ ভূমিকা

Role of Information technology in Rural Development

তলৰ প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ 500 শব্দৰ ভিতৰত লিখা :

Answer the following questions **within 500 words** each :

3. (a) দৰিদ্ৰতা দূৰীকৰণৰ আঁচনিসমূহ কাৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সম্মুখীন হোৱা প্ৰধান হেঙাবসমূহ আলোচনা কৰা। এইবোৰ আঁতৰ কৰাৰ বাবে পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা। 6+6=12

Discuss the major constraints in the implementation of poverty alleviation programmes. Suggest the measures to overcome them.

অথবা / Or

- (b) ভাৰতবৰ্ষৰ গ্ৰাম্য দৰিদ্ৰতাৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। ভাৰত চৰকাৰৰ দৰিদ্ৰতা দূৰীকৰণৰ আঁচনিসমূহৰ প্ৰধান দিশবোৰ আলোচনা কৰা। 7+5=12

Explain the causes of rural poverty in India. Discuss the main features of the poverty alleviation programmes of the Government of India.

4. (a) গ্ৰাম্যখণ্ডৰ যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ উন্নতিৰ হকে চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা ব্যৱস্থাৰূপী এক সমালোচনাত্মক বৰ্ণনা দাঙি ধৰা। 12

Critically describe the steps taken by the Government for the development of communication in the rural sector.

অথবা / Or

- (b) ভাৰতবৰ্ষত গ্ৰাম্য পৰিবহণ ব্যৱস্থাৰ প্ৰধান সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা। গ্ৰাম্যখণ্ডৰ পৰিবহণ ব্যৱস্থাৰ উন্নতিৰ হকে চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা ব্যৱস্থাৱলীৰ এক বৰ্ণনা দাঙি ধৰা।

8+4=12

Discuss the main problems of rural transport system in India. Describe the steps taken by the Government for the development of transport in the rural sector.

5. (a) ভাৰতবৰ্ষত গ্ৰাম্য মহিলা আৰু শিশু কল্যাণ আঁচনিসমূহ কাৰ্যায়ণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সম্মুখীন হোৱা প্ৰধান হেঁচাবসমূহ আলোচনা কৰা।

12

Discuss the major constraints in the implementation of rural women and child welfare programmes operated in India.

অথবা / Or

- (b) ভাৰতবৰ্ষত সৰ্বশিক্ষা অভিযানৰ ভূমিকা সম্বন্ধে পৰ্যালোচনা আগবঢ়োৱা।

12

Examine the role of Sarva Shiksha Abhiyan in India.

(5)

6. (a) ভাৰত চৰকাৰৰ পৰিয়াল কল্যাণ আঁচনিসমূহৰ প্ৰধান দিশবোৰ আলোচনা কৰা। পৰিয়াল কল্যাণ আঁচনি কৃতকাৰ্য নোহোৱাৰ তিনিটা কাৰণ উল্লেখ কৰা। 10+3=13

Discuss the main features of the Family Welfare Programmes of the Government of India. Mention three reasons for which family welfare programme is not successful.

অথবা / Or

- (b) ভাৰতবৰ্ষত গ্ৰাম্য স্বাস্থ্য মিছনৰ ভূমিকা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা। গ্ৰাম্য স্বাস্থ্য অভিযানৰ বিফলতাসমূহ আলোচনা কৰা। 10+3=13

Discuss the role of Rural Health Mission in India. Discuss the failures of the Rural Health Mission.

★★★